

Здравко
Мићановић

ДОДИР

(Књига-објекат
Иво Андрић
ПРОКЛЕТА АВЛИЈА)

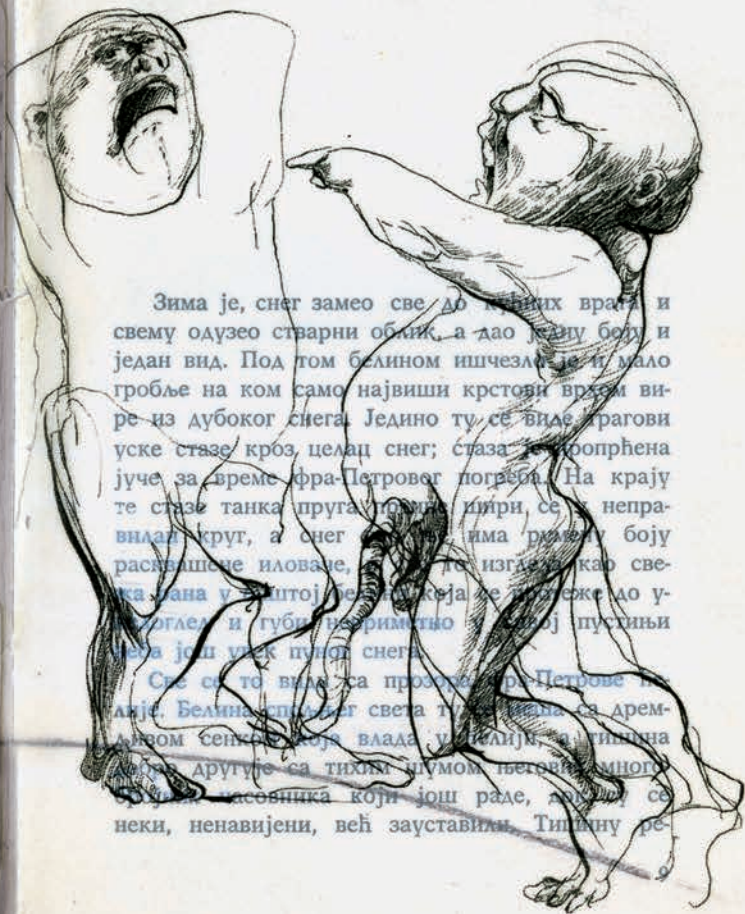
(Book-the object
Ivo Andric
DAMNED YARD)

TOUCH

Zdravko
Micanovic

Галерија Графички колектив Београд Gallery Graficki kolektiv, Belgrade
25. II - 9. III 2013.

Зима је, снег замео све до наших врата и свему одузео стварни облик, а дао једну боју и један вид. Под том белином ишчезло је и мало гробље на ком само највиши крстови врхом вире из дубоког снега. Једино ту се виде трагови уске стазе кроз целац снег; стаза је допрћена јуче за време фра-Петровог погребња. На крају те стазе танка пруга домири се са неправилним кругом, а снег је имао неку боју распуштене иловаче, која је изгледала као свежа мана у тој белој пустињи која се до у-гледан и губи нестримно у тој пустињи која још увек пуни снег.

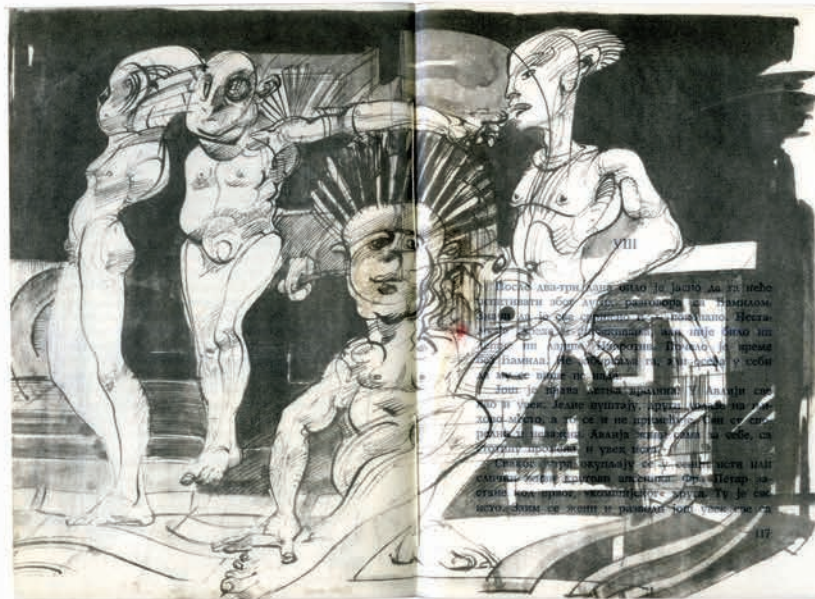
Све се то види са прозора фра-Петрове цркве. Белни свет светла је дрмљивом сенком своје влада у Италији, а тешка друга са тихим шумом његових много неки, ненавијени, већ зауставили. Тиху ре-

Радови - објекти

- Пролог - простор 1-6 1977/79
- I Буђење 7 - 21 1978
- II Лица 22 - 28 1978
- III Жудња 29 - 35 1981/82
- IV Понављање 36 - 40 1982/83
- V Изгнаник 41 - 47 1987/88
- VI Додир 48 - 52 1997/98
- VII Стварање 53 - 57 1998
- VIII Вртлог 58 - 63 1998/99
- IX Епилог - Да ли је ово крај ? 66 1999

Репродуковани радови из оригиналне књиге

слободе, усамљен и одвојен од својих и од пријатеља, доведен у трагичан процес, а целом свету на видлику, као на срамном стубу, али са гором решеношћу у себи да у том положају истраје и да остане оно што је, да не изгуби своју циљу испред очну и да не допусти ни брату-крвнику ни неперницију који га подмукло ваљају, уцељују, пролају и препролају.

Ту се фра Петар насудио страних имена градова и моћних светских њуан, царева, краљева, папа, кнезова и кардинала, што никад у свом веку није, пратећи све промене и покрете у необичном животу Цем-султана. Он сва та имена није ни могао запамтити и поновити. Често је бивало да саушљавши изгуби нит младичког причења и да не зна више у тој причи ко је коме рођак ко кога обманује; кутује и пролаје, па чак и да престане да прати причење, него мисли на своју невољу. Али и тада би се правно као да слухао, јер му је жао човека коме је очигледно много стао да све докраја и потанко каже.

А био је у том причању и њему потпуно неразумљивих ствари, као што су Цемови стихови о судбини, о вину и пијанству, о лепим девама и девојкама. Фамија их је решитио нападмет и као да су његови робени. Био је и речи и мислима која су га збуњивала и бунила, као што су онтри Цемови сулови о њима и другим црквеним гаварима. Али фра Петар је сматрао да ово није место ни тре-

путак да се све то распрани и истери са стана. Угодно више што му самом мисао није био јасно ни разумљиво. Треба човек да стиги да каже све. Њему су њуан оучак, али да на и овад, слободно призивају, брзо се повезивали с њим и лако му се поверавали. Али је то примао као природно и разумљиво ствар и трудио се само да све пажљиво саслуша. Умисла на и сла.

Ово се мадаћем из Смирне није ни знало и трајало дуго. Он се савима забављало и попуно, причајући: судбуни Цем-султана, као се ради о нечем што треба да се запамти, а не пре, још сви су били у ствари забављани, а докима, кад је било нешто турског, њима је било јасно и разумљиво.

У градовима и њима, али у такој сенци каже и трајало дуго. Он се савима забављало и попуно, причајући: судбуни Цем-султана, као се ради о нечем што треба да се запамти, а не пре, још сви су били у ствари забављани, а докима, кад је било нешто турског, њима је било јасно и разумљиво.

Здравко Мићановић

Београд, Зрмањска 1а.
zdravkomicanovic@gmail.com

Дипломирао 1977, на Академији ликовних уметности у Сарајеву- сликарски одсек
Магистрирао 1998. на Факултету примењених уметности из области графичног дизајна – плаката.
Запослен на Факултету примењених уметности од 2004. године, на модулу Графички дизајн – предмет Плакат.

Активности и области интересовања: графички дизајн-плакат,
цртеж као ликовна дисциплина, примењена графика (илустрација, карикатура, стрип).

Самосталне изложбе:

2012 ПЛАКАТ ВАН ЗИДА, културни плакат, Нови Сад
2012 ИЗВАН ЗИДА У 88 СЛИКА, историја плаката, Београд
2012 ЗА МИСЛИ ТЕ, илустрација и стрип, Београд
2011 TEATAR POSTERS, Ријена,
2010 ИЛУСТРАЦИЈА И СТРИП, Црвенка
2009 РАЗИГРАНИ СВЕТ, илустрација, стрип, плакат, Суботица
2008 БОЈЕ ДЈЕТИЊСТВА, илустрација и стрип, Лопаре
2007 ИЛУСТРАЦИЈЕ, туш-перо, акварел, Београд
2006 ПОЗОРИШНИ ПЛАКАТ, Брчко
2005 ИЛУСТРАЦИЈЕ, комбинована техника, Ријена
2004 ИЛУСТРАЦИЈЕ, оловка, Нови Сад
2004 ИЛУСТРАЦИЈЕ, књиге, уџбеници и часописи за дјecu, Тузла

2001 ФАНТАЗМАГОРИЈЕ цртежи комбинована техника, Београд
2000 DIARIUM цртежи туш-перо, Трстеник
1999 29+1 позоришни плакат, Крушевац
1998 ЗА ПЛАКАТ, позоришни плакат, Београд
1991 ПОЗОРИШНИ ПЛАКАТ, Тузла
1990 ГРАФИЧКИ ДИЗАЈН, Тузла
1987 ЦРТЕЖИ, туш-перо, акварел, колаж, Тузла
1986 СЛИКЕ, Брач
1983 OUTSIDERS цртежи туш-перо, Крк
1982 ЦРТЕЖИ, туш-перо, Тузла
1982 ЦРТЕЖИ, комбинована техника, Љубљана

Колективне изложбе:

Учествовао на више колективних изложби у земљи и иностранству
(Немачка, Италија, Белгија, Француска, Словачка, Канада...).

Редовно излаже од 1990. на манифестацијама Златно перо и Мајска изложба УЛУПУДС-е.

Важније награде:

Награде и признања за стрип: Сарајево, Љубљана, Нови, Сад 1983/84
Две награде за илустрацију на Југословенским изложбама, Југоидакта, 1988. и 1990, Сарајево
Годишња награда Saatchi & Saatchi за визуелни идентитет 1992.
Награда за дизајн, Мајска изложба УЛУПУДС, 1995.
Откупна награда МРУ за амбалажу и награда УЛУПУДУС, Октобарски салон 1995.
Награда за цртеж, ликовна колонија Сремски Карловци, 2001.
Награда за каталог на годишњим сусретима ПР – Београд 2003.
Две награде за плакат на 21. сусретима позоришта БиХ, Брчко 2004.
Неколико награда за календаре на Југословенској изложби календара, Нови Са
I награда за портрет на изложби »Златни осмех – Београд 2008«, Београд
Grand prix за најбољи промотивни наступ, 34. Међународни сајам медицине и стоматологије "Медицент", 2009.

АВЕТИЊСКИ ПРИЗОРИ ИЗ ПОЗОРИШТА СЕНКИ Здравка Мићановића

Једно од најинспиративнијих дела чувеног писца и нобеловца Иве Андрића свакако је Проклета авлија. Дело у коме аутор описује живот заточеника у озлоглашеном истанбулском затвору, месту оваплоћења најдубљих људских стрепњи и патњи. Чини се да ова универзална прича о људској трагедији представља Андрићево виђење и критику друштва из његове средине. Велики писац своја запажања мудро преноси у (готово рајски конципиран) Истанбул на чијој периферији креира антагонистички (паклени) свет познат као Депосито. Наведени Андрићев концепт измештања теме и њене контекстуализације у паралелном простору егзистенције упућује нас на цртеже Здравка Мићановића.

Овај циклус цртежа и дословно је физички интегрисан у наведено дело чинећи једну специфичну тему Мићановићеве илустрације. По казивању уметника илустрације нису у свом изворном облику замишљене као дијалог са Андрићевом књигом. Наиме, ове ликовне варијације изведене су у маниру тзв. аутоматизма пре него што је уопште и постојала идеја да се уведу у књижевно дело. Потоњом селекцијом Мићановић је цртеже поделио, пратећи поглавља књиге, у девет Целина које су коначно, идејно и физички, доведене на релацијску раван текст-ликовни прилог. Својим концептом дијалогског тока цртежа са Андрићевим текстом Мићановић креира својеврсну позорницу. На тој позорници сценографију чини текст књиге, а на просценијуму промичу аветињске фигуре постајући прави актери гротескног позоришта сенки (из којег је Андрић и дао име једном од главних ликова у књизи). Утврђивањем аналогија између текста и цртежа изводе се метафорички називи чинова ове надреалне, мићановићевске представе:

Пролог-Простор; I Буђење; II Лица; III Жудња; IV Понављање; V Изгнаник; VI Додир; VII Стварање; VIII Вртлог; Епилог - Да ли је ово крај?.

Може се рећи да је таквим поступком уобличена и једна нетрадиционална музејска поставка. У њој се Андрићево дело, како наводи Растко Ђирић, посматра као артефакт, при чему је тај предмет наново музеализован кроз цртеже Здравка Мићановића. Ови цртежи попримају улогу непредвидивог водича кроз суморну позорницу Проклете авлије и животе њених заточеника, али је исто тако и Андрићева Авлија постала потенцијални кључ за даља тумачења Мићановићевих радова. Алхемичарским подвигом отворен је зачарани круг коме се заиста не назире крај.

Владимир Божиновић